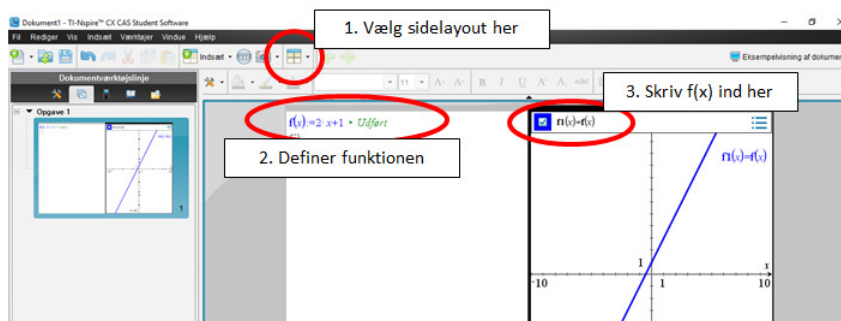

3 - Funktioner og grafer i Nspire

Tegn grafer i Nspire:

Hvis vi vil tegne grafer i Nspire og kombinere det med tekst, er det en god ide at dele vinduet.

- Klik i feltet hvor du vælger sidelayout (se nedenfor) og vælg at dele på midten. I det venstre felt vælger du **Noter** og i det højre **Grafer**

- I venstre spalte definerer du nu funktionen ved at åbne en math-box og skrive $f(x) := 2 \cdot x + 1$ og trykker **Enter**.
- I højre spalte klikker du et sted i koordinatsystemet så feltet foroven åbner og du kan skrive $f(x)$ som den funktion der skal tegnes. Resultatet skal være som ovenfor.
- Du kan tegne funktionen $g(x) := -x + 3$ ved at definere funktionen i venstre spalte og derefter klikke på koordinatsystemet og når feltet " $f2(x) =$ " åbner skriver du $g(x)$ så der står $f2(x) = g(x)$
- I venstre spalte udregner du funktionsværdien i $x = 3$ ved at skrive $f(3)$ i en mat-boks. Du skal gerne få $f(3) = 7$.

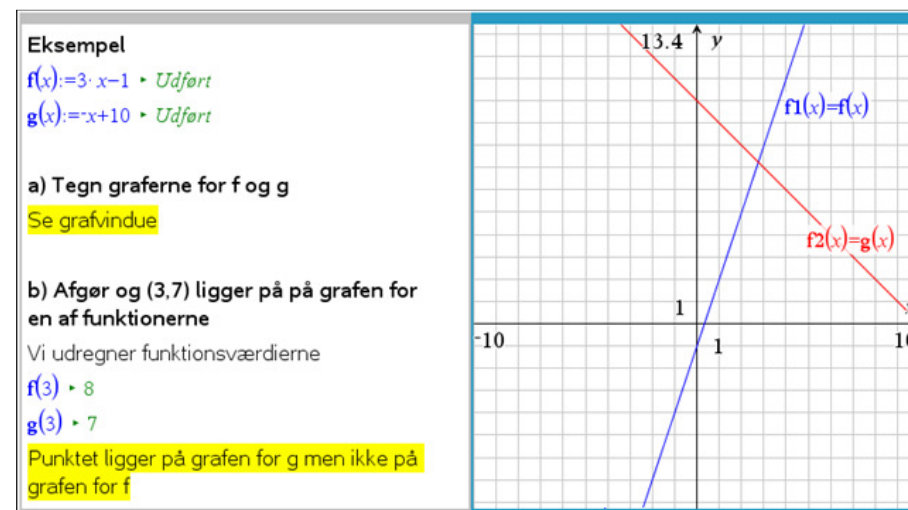
Det kan være lettere at se på grafen, hvis der er tegnet tern ind i koordinatsystemet. Det gør du på følgende måde:

- Højreklik på koordinatsystemet et sted > Vis/skjul > Vis gitter med linjer

Eksempel: To funktioner er defineret ved $f(x) = 3x - 1$ og $g(x) = -x + 10$

- Tegn grafen for $f(x)$ og $g(x)$ i samme koordinatsystem
- Afgør om punktet $(3, 7)$ ligger på grafen for en af de to funktioner

Besvarelsen på denne opgave ser du her. Husk at hvis grafen for $f(x)$ går gennem $(3, 7)$, så er det det samme som at til $x = 3$ hører $y = 7$ og dermed at $f(3) = 7$

Det er en god vane at markere både spørgsmål (fx med fed skrift) og svarene (fx med gul baggrund) tydeligt.

Opg 1: Åben en ny opgave i Nspire og lav en sideopsætning som ovenfor.

To funktioner er defineret ved $f(x) = x + 3$ og $g(x) = 2x - 1$

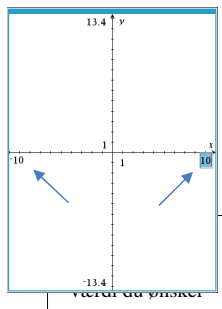
- Tegn grafen for $f(x)$ og $g(x)$ i samme koordinatsystem
- Afgør ved beregning i NOTE-vinduet om punktet $(4, 7)$ ligger på grafen for begge de to funktioner, og kontroller at det passer med dine grafer
- Bestem i NOTE-vinduet $f(3)$ og løs ligningen $g(x) = 4$

Tilpas grafvinduet:

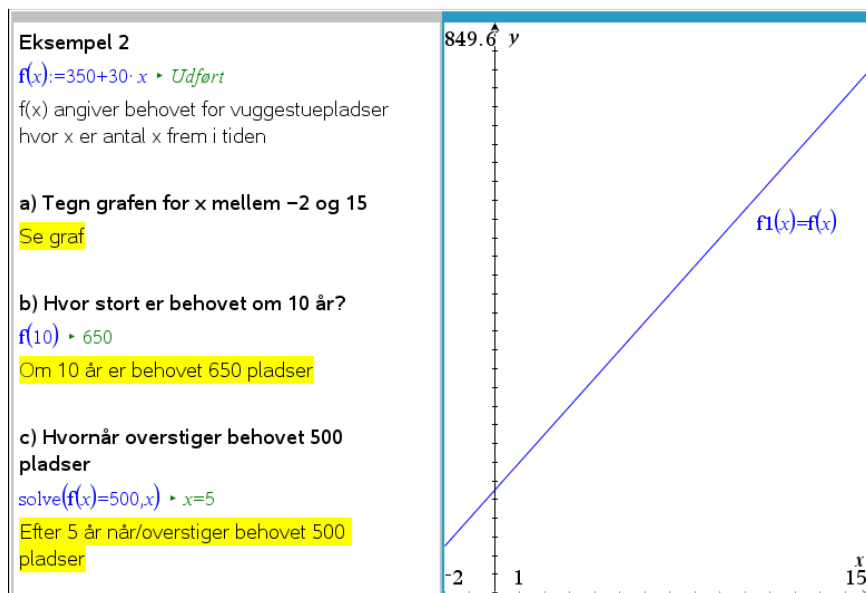
Opg 2: Vi ønsker at tegne grafen for $f(x) = 3x + 200$, hvor x ligger i intervallet fra -2 til 20 . Dette skrives

$$f(x) = 3x + 200, -2 \leq x \leq 20$$

- Definér $f(x) = 3x + 200$ i et nyt NOTE-vindue
- Tegn $f(x)$ i grafvinduet (man kan ikke se grafen i starten, fordi den falder udenfor det vindue vi ser på)
- Klik to gange på tallet, der markerer det højre endepunkt af x -aksen, og skriv tallet 20. Det kan godt drille lidt
- Ret på samme måde det venstre endepunkt på x -aksen til -2
- Højreklik på grafvinduet og vælg Vindue/Zoom > Zoom – Fit. Dermed zoomes ind så grafen kan ses i det x -interval, der er valgt

Et eksempel på en besvarelse, hvor grafen er tegnet udenfor standardområdet.
Spørgsmålene fremgår af besvarelsen:

Opg 3: Befolkningstallet i Danmark kan beskrives ved $f(x) = 0.02x + 5.34$ hvor $f(x)$ er befolkningstallet målt i mio. mennesker og x er antal år efter 2000.

- Hvad er befolkningstallet iflg modellen i 2020? Hvornår passerer befolkningstallet 6 mio, hvis udviklingen fortsætter?
- Tegn grafen for x liggende mellem -1 og 21 dvs $-1 \leq x \leq 21$

Opg 4: To flyttefirmaer udlejer med vogn og chauffør til prisen. For firma A er prisen $f(x) = 10 \cdot x + 90$, hvor $f(x)$ angiver prisen i kr og x angiver antal minutter. For firma B er prisen $g(x) = 11 \cdot x$, hvor $g(x)$ angiver prisen i kr og x angiver antal minutter.

- Tegn graferne for f og g i samme koordinatsystem, hvor $0 \leq x \leq 130$
- Hvad koster det at leje en vogn med chauffør i 120 minutter i firma A og B?
- Hvor lang tid kan man leje en vogn i henholdsvis A og B for 500 kr
- Hvor lang tid skal man leje en vogn for at Firma B er billigst

Opg 5: I en prognose for et område regner man med at befolkningstallet i området er

$$f(x) = 725 \cdot x + 27500, \text{ hvor } 0 \leq x \leq 20$$

Hvor x angiver antal år efter starttidspunktet og $f(x)$ angiver befolkningstallet

- Tegn grafen for f . Hvor mange år går der før der er 35 000 i området?

Facitliste:

Opg 1: b) Ja (4,7) ligger på begge c) $f(3)=6$ $x=2.5$

Opg 3: a) 5.74 mill når $x=33$ dvs 2033

Opg 4: b) 1290 kr c) 1320 kr c) 41 min i A og 44.5 min i B d) Under 90 min

Opg 5: 10.3 år